

Certificarea trebuie să asigure arhitecților un acces liber la piață, pe principii concurențiale juste

arh. Alexandru Găvozdea, președintele Ordinului Arhitecților din România

Certificarea, ca instrument, este importantă pentru societate, întrucât scopul unui sistem de acest fel este să confere clienților siguranța unui nivel de calitate corect al serviciilor sau produselor ce le sunt oferite. În cazul specific al certificării calificării tehnico-profesionale pentru servicii de arhitectură, inginerie și lucrări de execuție, nivelul de calitate ce se dorește a fi stabilit, în interes public, este cel al serviciilor de arhitectură și proiectare ingineriască precum și consultanță pe de o parte și cel al calității activităților de execuție a lucrărilor de construire precum și producția de materiale pentru construcții, pe de alta.

Trebuie avut în vedere că activitatea arhitecților este filonul continuu care străbate întreg procesul de edificare de la analiza contextului și a fezabilității, prin concepție, proiectare tehnică și asistență pe perioada șantierului, recepției calitative și urmărirea comportării în timp (incluzând tot mai frecvent modulile de operare și costurile de funcționare, mentenanță și consumurile energetice asociate) și, tot mai important, gândirea post-utilizării (ce se întâmplă cu resursa materială "clădire" la finalul ciclului de viață).

De-a lungul acestui proces se asociază temporar proiectului în diverse momente și pentru diferite perioade o serie de specialiști dedicați, proiectanți, constructori, consultanți, operatori și utilizatori, iar arhitectul are misiunea de a păstra viziunea integratoare.

În cheia acestei responsabilități față de arhitectură, ca mijloc de îmbunătățire a calității vieții pentru un trai fericit, evident, certificarea este importantă pentru arhitecți.

Întrebarea subsecventă ce se impune instantaneu este: CUM trebuie conceput un sistem de certificare a calificării tehnico-profesionale,

pentru a oferi societății efectul acestei creșteri calitative a mediului construit?

Pașii pentru introducerea unui sistem de certificare

Din nefericire pentru logica lucrurilor, „pașii care mai sunt de făcut” se situează atât înainte cât și după cei deja făcuți. În primul rând, trebuie definit în mod operațional ce este certificarea, ce își propune mai concret și ce nu își propune să fie, iar această definiție trebuie să țină pe de o parte seamă de întreg ciclul de viață al construcțiilor și pe de alta de diversitatea actorilor implicați în proces și modul variat de funcționare în piață al acestora. Presupunând că demersul actual ar fi unul valid procedural, acesta definește structurarea sistemului în jurul unei entități care să gestioneze elaborarea procesului de certificare a calificării tehnico-profesionale, să îl îmbunătățească periodic în funcție de feedback-ul înregistrat și să asigure performanța acestuia în raport cu scopul vizat, cel al deservirii interesului public.

Pașii ulteriori înființării organismului sunt cei de definire conceptuală a instrumentarului pentru asigurarea certificării, elaborarea și testarea lui și implementarea - cu certitudine vorbim despre un instrument digital, obiectiv și transparent.

Acest sistem trebuie obligatoriu să asigure, vizând în continuare interesul public, un acces liber la piață bazat pe principii concurențiale juste - orice alte funcții ale sistemului certificării trebuie subordonate acestui principiu.

În ceea ce privește orizontul de timp pentru introducerea certificării, o estimare bazată pe experiențe anterioare relevante este de minim 6 luni dedicate pentru elaborarea unor criterii și principii corecte pentru toți actorii implicați și un minim

de 12 luni până la activarea instrumentului digital.

Reacția arhitecților membri OAR privind certificarea

Prima reacție, instinctivă, este de respingere a oricărei schimbări pentru că este o schimbare, lucru poate de înțeles pe fondul disproporționat de birocratic existent. Al doilea tip de reacție, tot instinctiv, este tocmai respingerea unui pas birocratic suplimentar, ale cărui efecte benefice nu sunt tocmai vizibile. Odată cu dialogul inițiat în cadrul mai multor întâlniri în diferite grupuri reprezentative la nivel organizațional (Consiliul Național al OAR, grupul de lucru al președinților de filiale OAR) și în teritoriu (dezbatere organizate în filialele Bihor, Transilvania, Sibiu-Vâlcea, Argeș și București), reacțiile se nuanțează și se rafinează, arhitecții începând să caute soluții pentru acel „CUM” trebuie făcută certificarea pentru a servi la îmbunătățirea mediului construit în interesul unei vieți ferice.

Tarife juste pentru efortul prestat vor putea fi obținute mai frecvent de arhitecții certificați

Introducerea certificării nu va avea, în mod direct, efecte asupra nivelului tarifelor percepute de arhitecți. Dar, operatorii economici care utilizează practici neconforme, nelocale, generând prețuri sub cost și dumping, nu ar trebui să poată obține certificarea.

Cu presiunea unei piețe de dumping eliminată sau măcar redusă semnificativ, tarifele juste pentru efortul prestat vor putea fi obținute mai frecvent de arhitecți și ceilalți actori din procesul edificării. Iar pentru prețul respectiv, clientul final va fi mai interesat să revendice un nivel de calitate adecvat, ceea ce astăzi nu se întâmplă suficient.



Alexandru Găvozdea, președintele Ordinului Arhitecților din România

Consider că procesul de instituire a sistemului certificării este unul prin natura sa colaborativ, în care roluri importante revin atât statului, cât și mediului profesional și celui antreprenorial.

Aș aprecia o resetare a demersului în această cheie, cu o abordare profesionistă, lipsită de orgolii personale și interese limitative, de grup, și cu ținta comună și asumată a prevalenței absolute a interesului public, precum și înțelegerea faptului că acesta este în cazul de față deservit de procese derulate emnamente prin sectorul privat. Cred că prin dialog, nu prin dezbatere, vom reuși să evoluăm și în acest demers. ■